

Michelangelo Buonarroti

Renesansa

- Renesansa je bilo pomembno kulturno gibanje, ki je v povojih sodobne evropske zgodovine postavilo temelje znanstveni revoluciji in preobrazilo umetnost.
- Označuje prehod med koncem srednjega veka in začetkom novega veka.
- Njen začetek povezujemo z umetniškimi deli Francesca Petrarce, Danteja Alighierija in seveda Michelangela Buonarrotija.
- V središču razmišljanja je bil sedaj človek in ne več bog. Kot zgled so si vzeli antiko, saj so jo pojmovali kot najbolj plodno obdobje zgodovine, oz. čas, ko je človek dosegel vrhunec ustvarjalnosti.

Kiparstvo

- Kiparstvo 15. stoletja, še posebej italijansko, predstavlja eno najboljših poglavij v zgodovini umetnosti.
- Je precej povezano z arhitekturo, saj je bila večina stavb okrašena z mnogimi kipi.
- Kiparstvo zasledimo tudi na renesančnih zvonikih, oltarjih, vodnjakih in celo na grobnicah.
- Kot glavni material so uporabljali kamen, pogosto tudi bron, redkeje pa les.
- Renesančni kiparji so začeli opazovati naravo, za vzor pa so si vzeli rimske reliefe in antične sarkofage. nasploh so si iz Antike pogosto "sposojali" figure in motive.

Slikarstvo

- Slikarstvo v Firencah se ni moglo zgledovati po antičnem slikarstvu, je pa upoštevalo dognanja vrstnikov med kiparji.
- Figure so kot bi bile izklesane iz kamna, vendar se osebe zdaj gibljejo.
- Živijo v prostorih in pokrajinah, ki so v sorazmerju z velikostjo oseb.
- V zgodnji renesansi je zacvetelo predvsem tabelno slikarstvo z oljnatimi barvami.

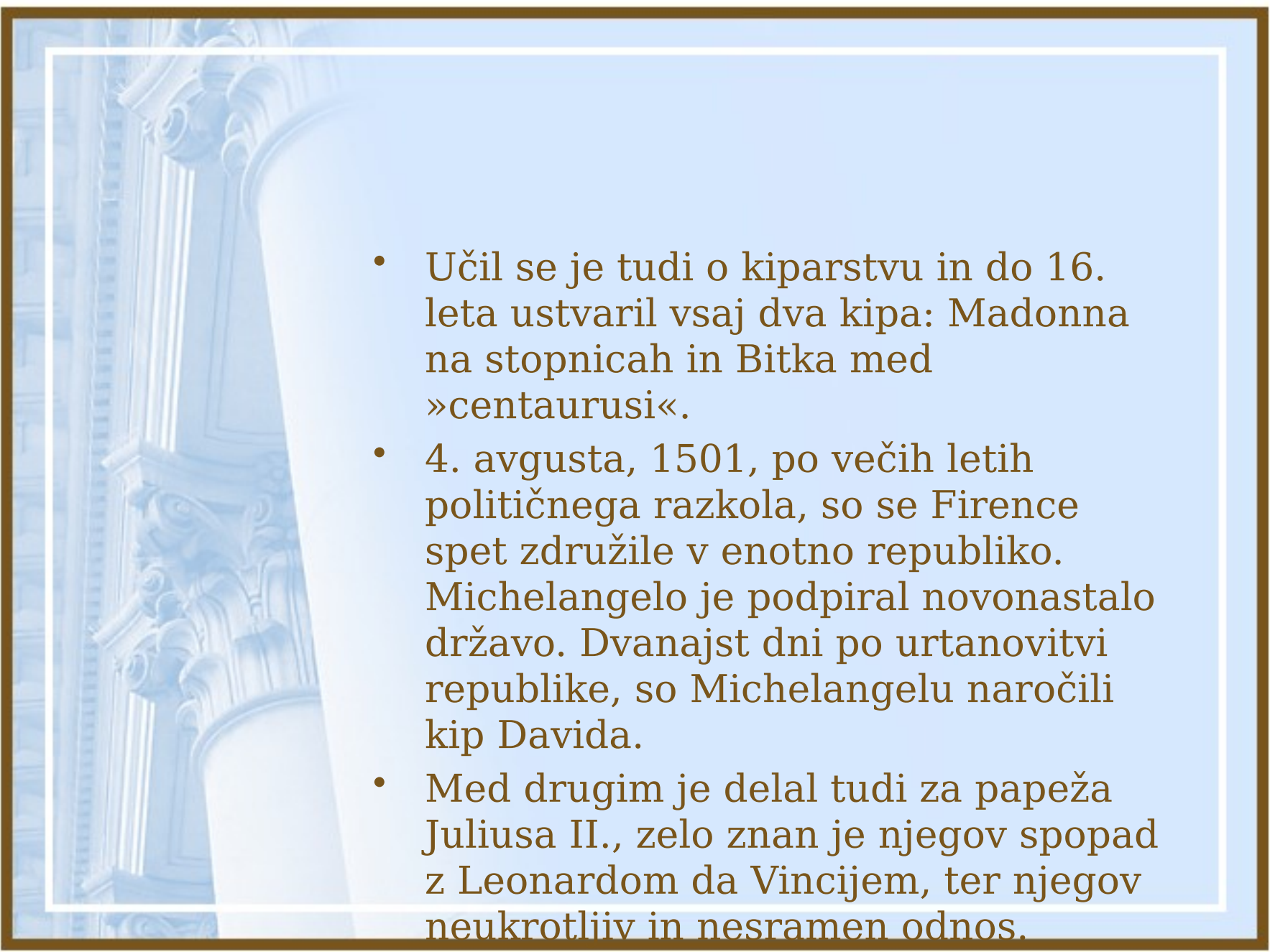
Michelangelovo življenje

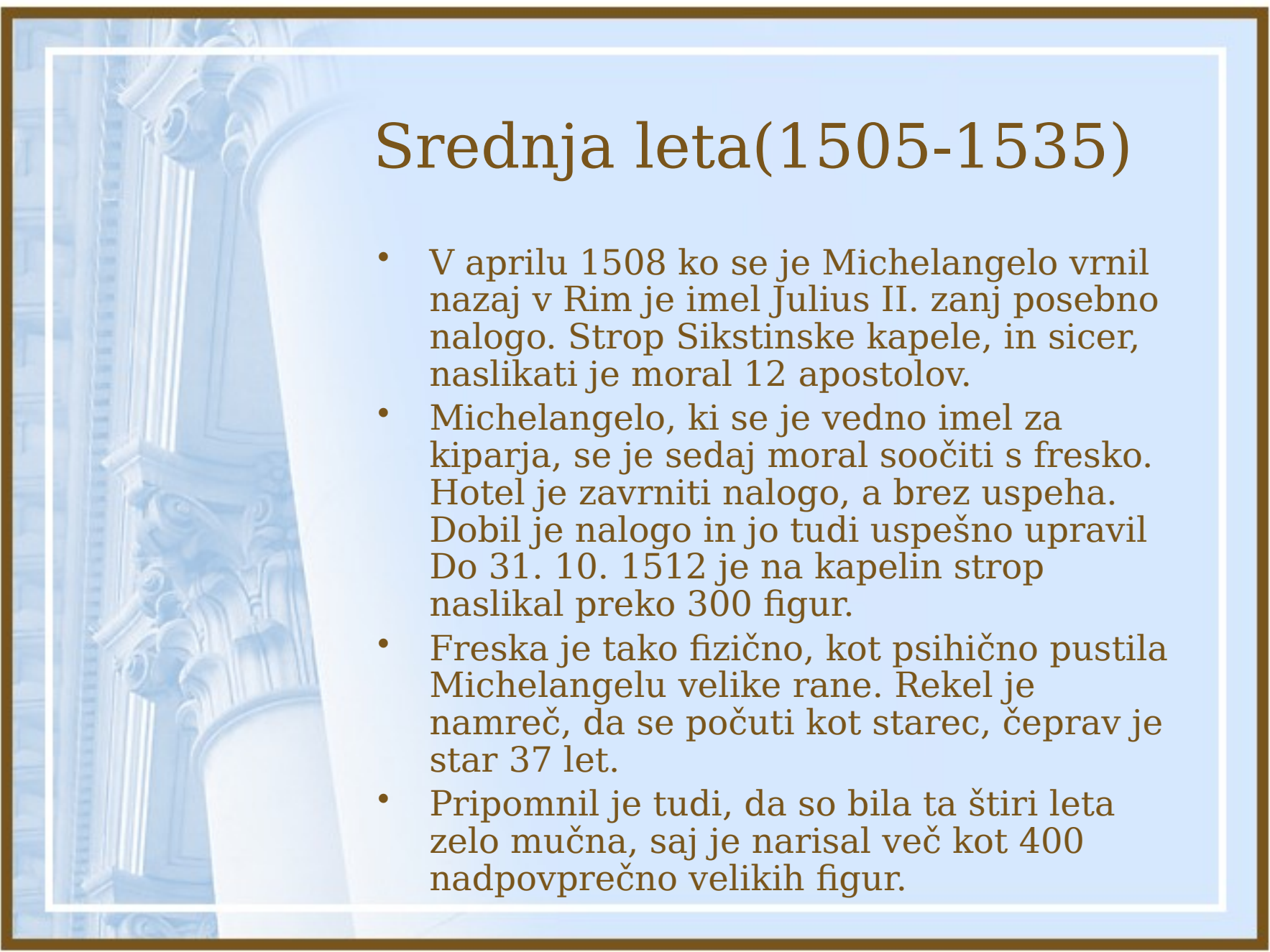

Zgodnje življenje(1475-1502)

- Rodil se je v majhni vasici Capresu v Toscani
- Ko je očetu omenil, da hoče postati umetnik, mu je ta odgovoril, da umetniki niso nič boljši od čevljarjev.
- Vendar ni trajalo dolgo, ko je oče spoznal otrokovo inteligentnost, ter ga poslal v šolo.
- Medtem, ko se je učil osnove latinščine, se je Michelangelo spoprijateljil s Francescom Granaccijem, ki se je učil osnove slikarstva.
- Pri trinajstih letih se je vpisal k Domenicu Ghirlandaieu, kjer se je začel učiti o freskah

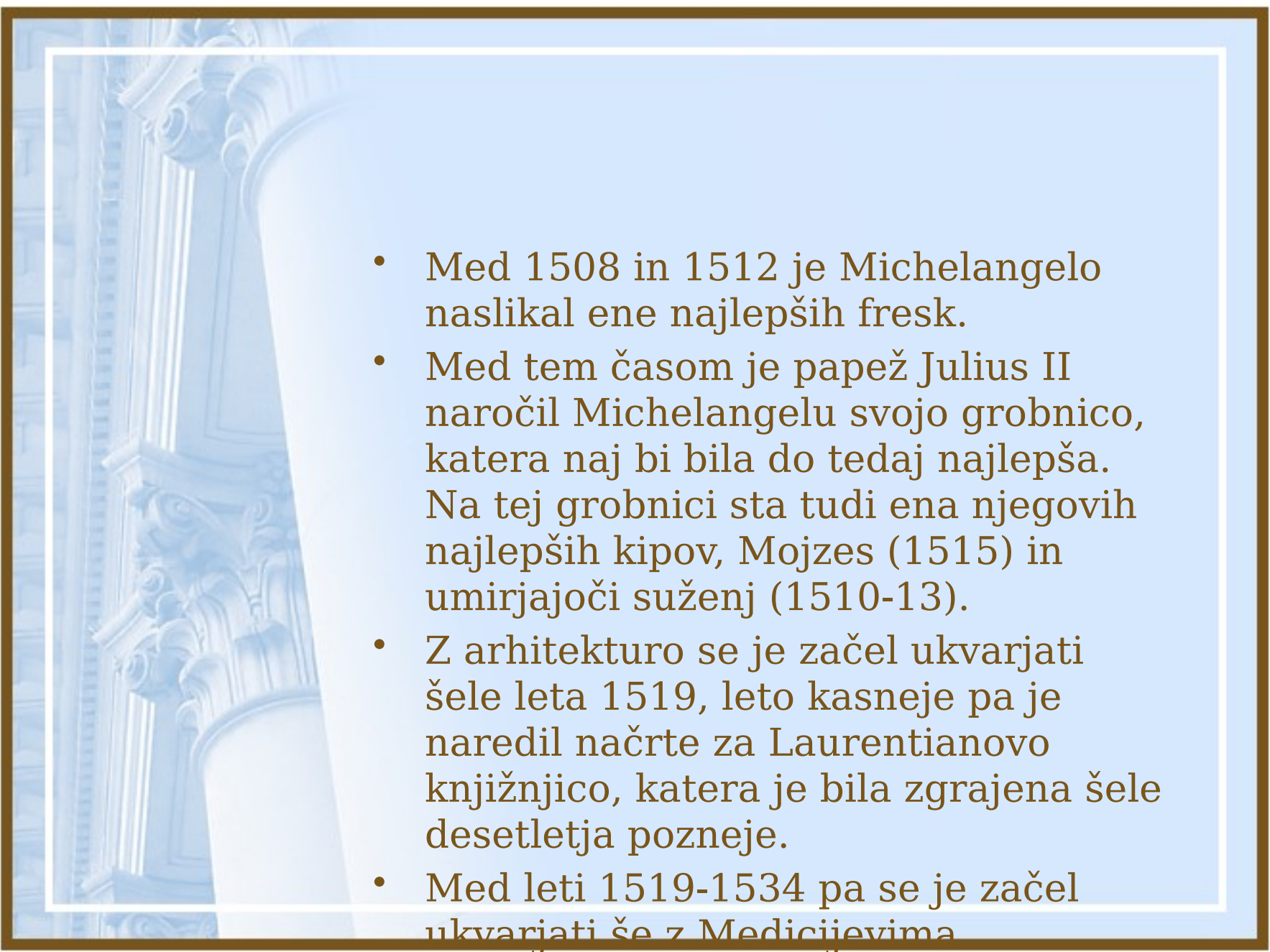
-
- Učil se je tudi o kiparstvu in do 16. leta ustvaril vsaj dva kipa: Madonna na stopnicah in Bitka med »centaurusi«.
  - 4. avgusta, 1501, po večih letih političnega razkola, so se Firenze spet združile v enotno republiko. Michelangelo je podpiral novonastalo državo. Dvanajst dni po urtanovitvi republike, so Michelangelu naročili kip Davida.
  - Med drugim je delal tudi za papeža Juliusa II., zelo znan je njegov spopad z Leonardom da Vincijem, ter njegov neukrotljiv in nesramen odnos.

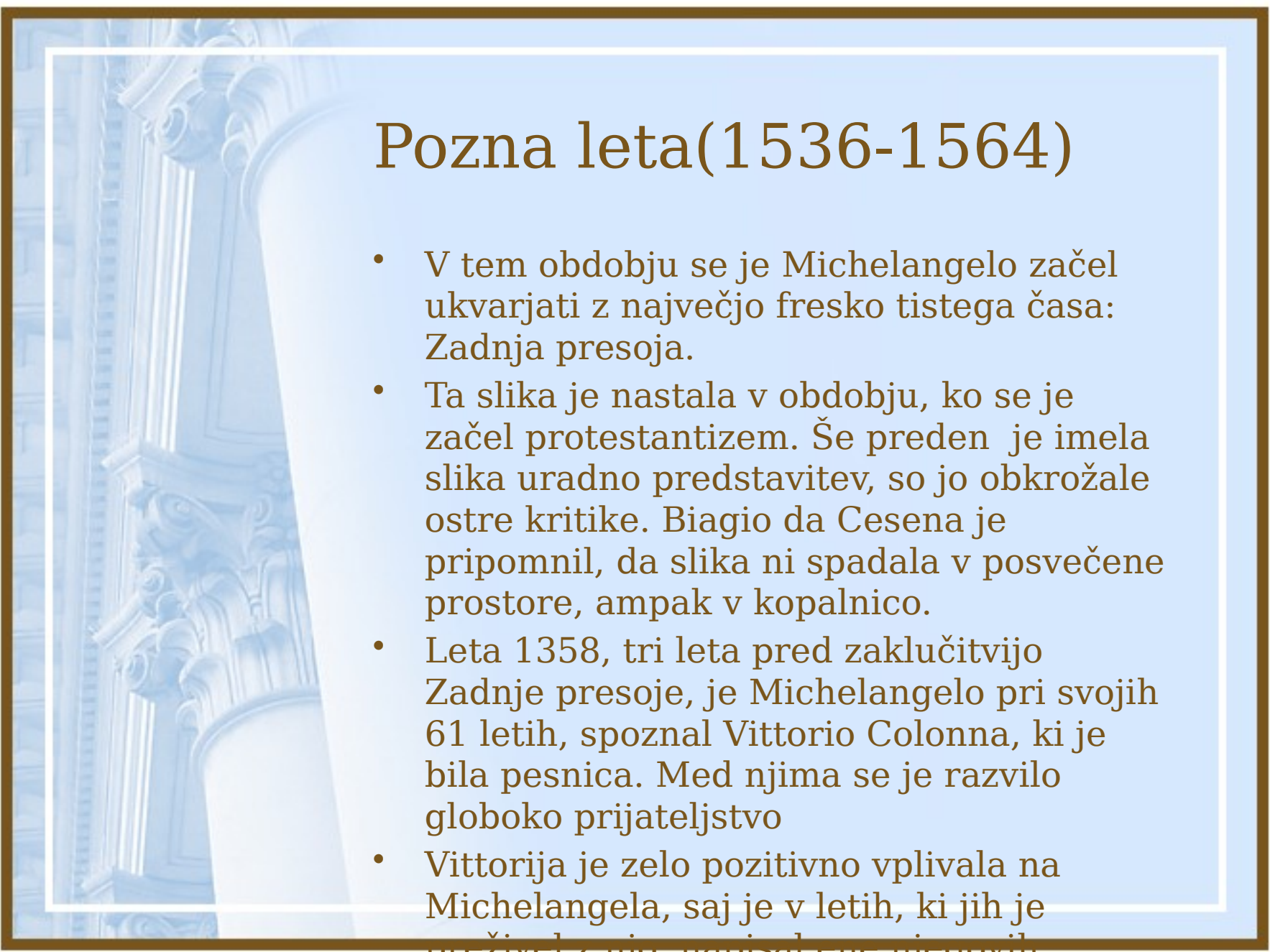

Srednja leta(1505-1535)

- V aprilu 1508 ko se je Michelangelo vrnil nazaj v Rim je imel Julius II. zanj posebno nalogo. Strop Sikstinske kapele, in sicer, naslikati je moral 12 apostolov.
- Michelangelo, ki se je vedno imel za kiparja, se je sedaj moral soočiti s fresko. Hotel je zavrnuti nalogo, a brez uspeha. Dobil je nalogo in jo tudi uspešno upravitl
Do 31. 10. 1512 je na kapelin strop naslikal preko 300 figur.
- Freska je tako fizično, kot psihično pustila Michelangelu velike rane. Rekel je namreč, da se počuti kot starec, čeprav je star 37 let.
- Pripomnil je tudi, da so bila ta štiri leta zelo mučna, saj je narisal več kot 400 nadpovprečno velikih figur.

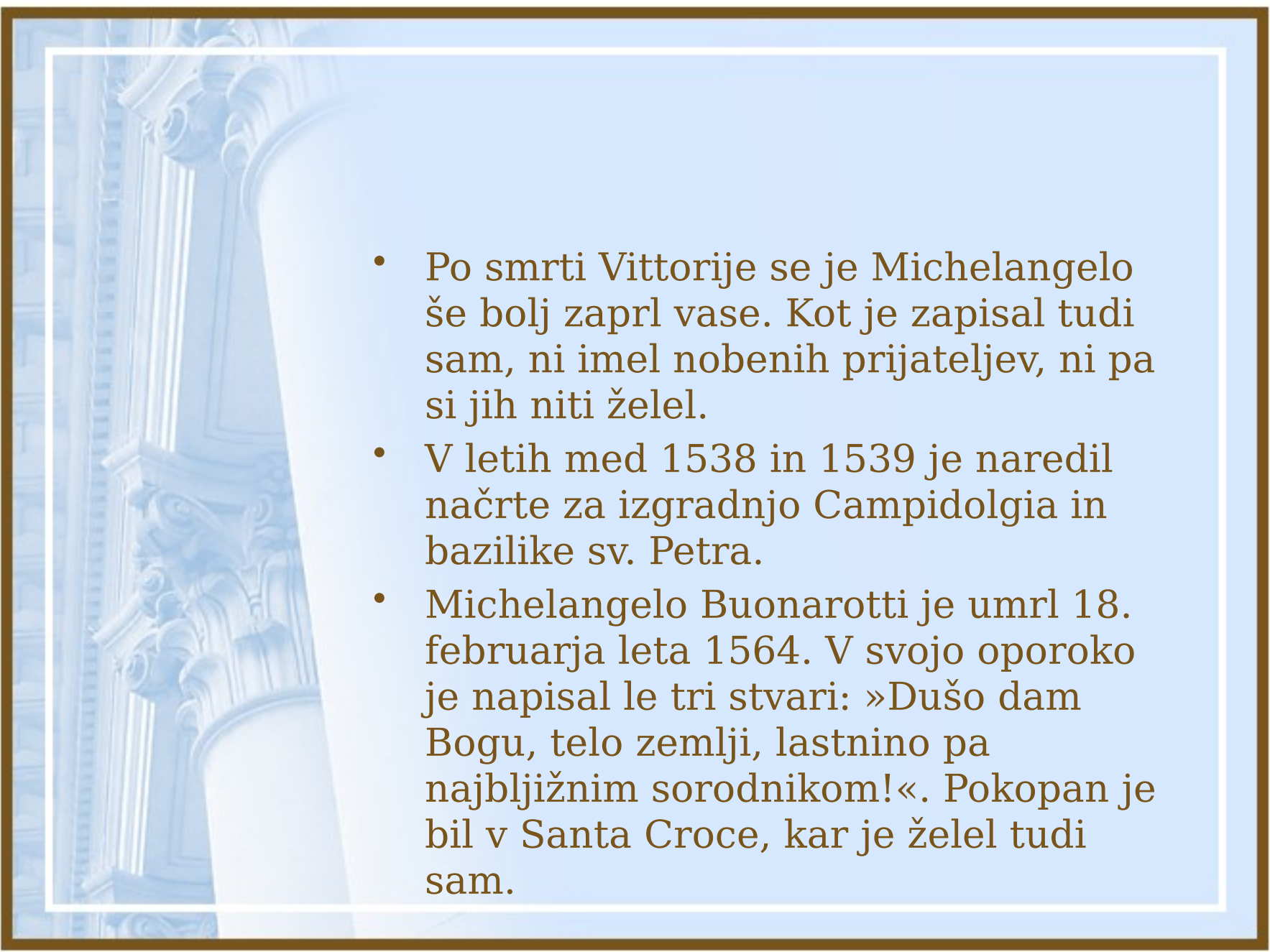

-
- Med 1508 in 1512 je Michelangelo naslikal ene najlepših fresk.
  - Med tem časom je papež Julius II naročil Michelangelu svojo grobnico, katera naj bi bila do tedaj najlepša. Na tej grobnici sta tudi ena njegovih najlepših kipov, Mojzes (1515) in umirjajoči suženj (1510-13).
  - Z arhitekturo se je začel ukvarjati šele leta 1519, leto kasneje pa je naredil načrte za Laurentianovo knjižnjico, katera je bila zgrajena šele desetletja pozneje.
  - Med leti 1519-1534 pa se je začel ukvarjati še z Medicijevima grobnicama

Pozna leta(1536-1564)

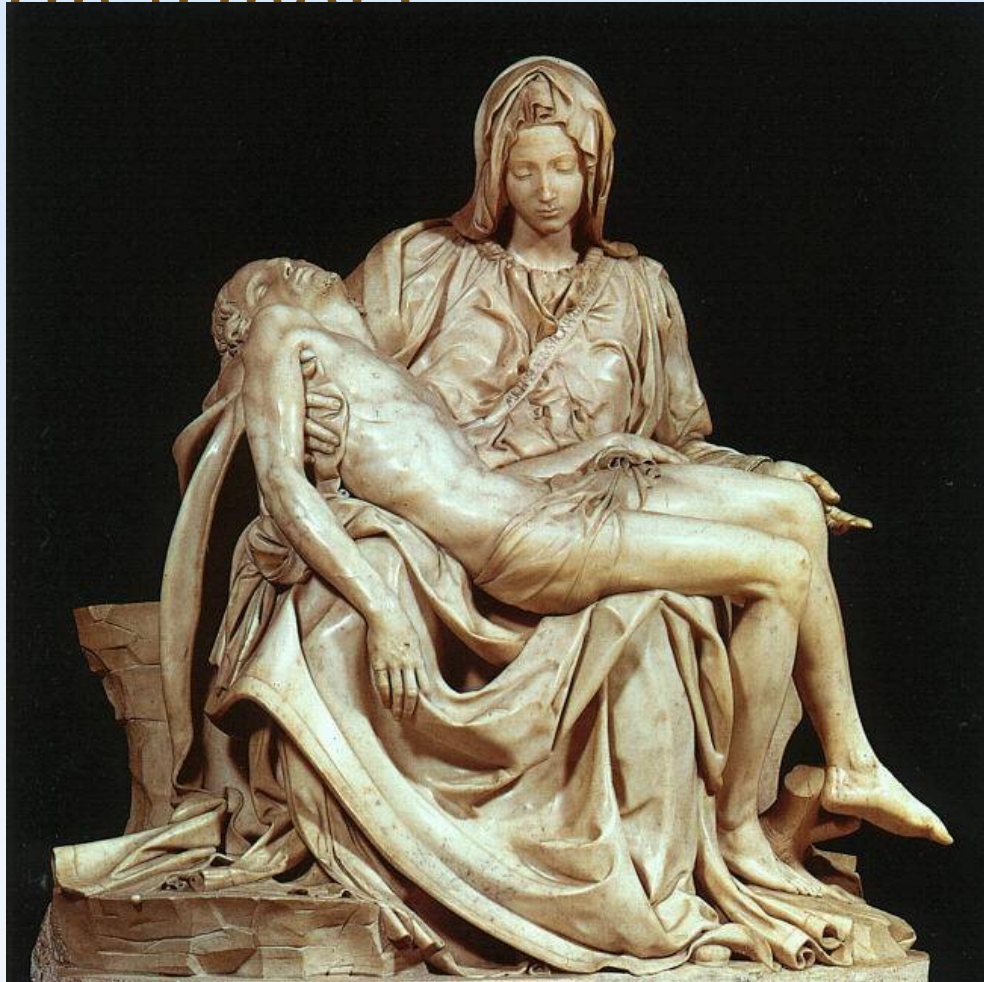
- V tem obdobju se je Michelangelo začel ukvarjati z največjo fresko tistega časa: Zadnja presoja.
- Ta slika je nastala v obdobju, ko se je začel protestantizem. Še preden je imela slika uradno predstavitev, so jo obkrožale ostre kritike. Biagio da Cesena je pripomnil, da slika ni spadala v posvečene prostore, ampak v kopalnico.
- Leta 1558, tri leta pred zaključitvijo Zadnje presoje, je Michelangelo pri svojih 61 letih, spoznal Vittorio Colonna, ki je bila pesnica. Med njima se je razvilo globoko prijateljstvo
- Vittorija je zelo pozitivno vplivala na Michelangela, saj je v letih, ki jih je preživel z njo, napisal ene njegovih najlepših liričnih pesmi

-
- Po smrti Vittorije se je Michelangelo še bolj zaprl vase. Kot je zapisal tudi sam, ni imel nobenih prijateljev, ni pa si jih niti želel.
  - V letih med 1538 in 1539 je naredil načrte za izgradnjo Campidolgia in bazilike sv. Petra.
  - Michelangelo Buonarotti je umrl 18. februarja leta 1564. V svojo oporoko je napisal le tri stvari: »Dušo dam Bogu, telo zemlji, lastnino pa najbližnjim sorodnikom!«. Pokopan je bil v Santa Croce, kar je želel tudi sam.

Njegova najpomembnejša dela

Pieta, 1498-1500 (marble)

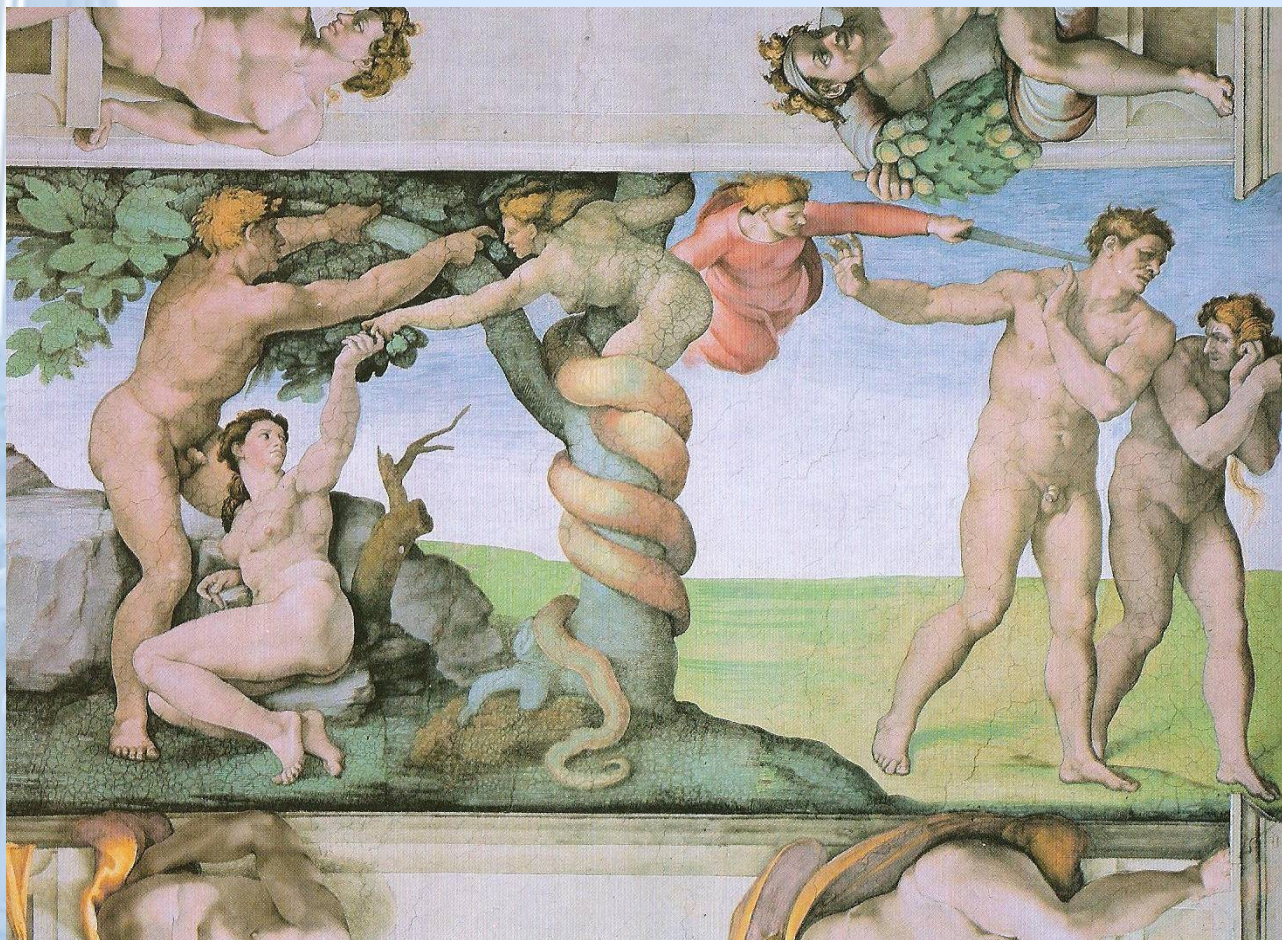
David, 1504 (marmor)

Sikstinska kapela, 1508-1512 (freska)

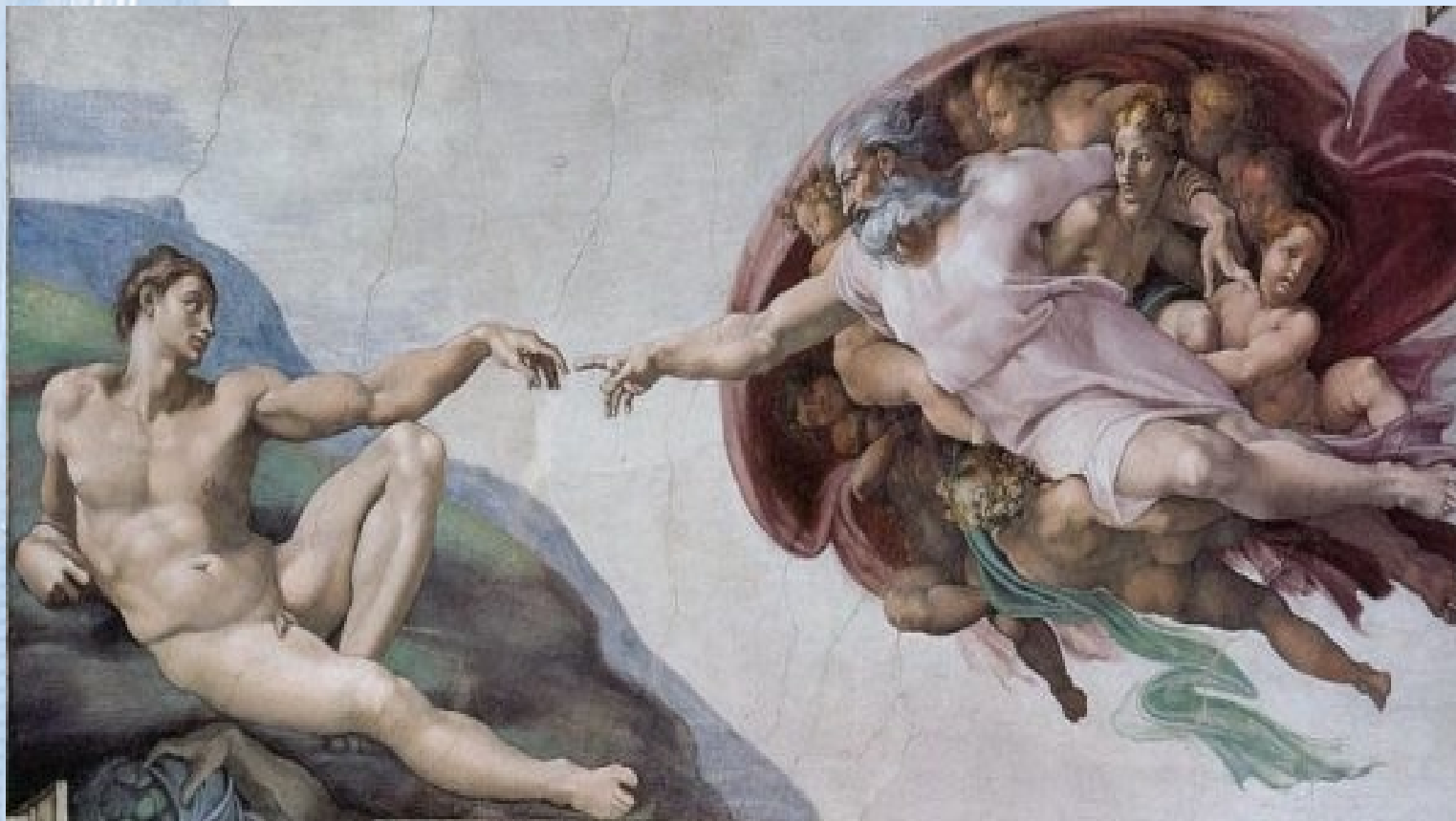

Izgon iz raja, Sikstinska kapela, 1508-1512 (freska)

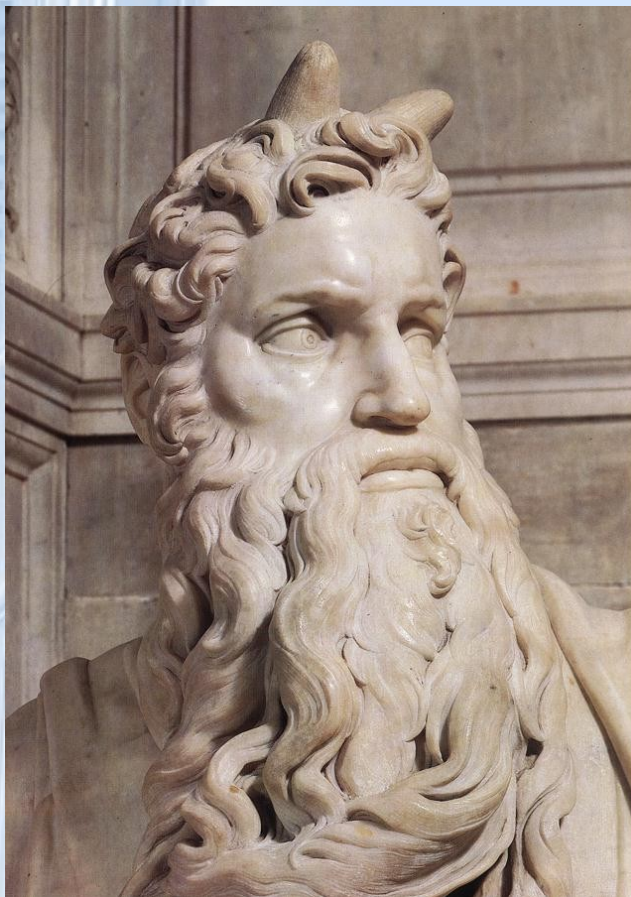
Stvarjenje Adama, Sikstinska kapela,
1508-1512 (freska)

Nagrobnik papeža Julija II., 1505 - 1545 (marmor)

Mojzes, okoli 1515 (marmor)

Zmaga, okoli 1530 - 1532 (marmor)

Petrova cerkev, Rim, 1546 – 1564

Viri in literatura

- Slovenski veliki leksikon. Ljubljana: Mladinska Knjiga, 2004
- Michelangelo. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997
- Vrhunci likovne umetnosti (the art book). Ljubljana: Cankarjeva založba, 1994
- <http://sl.wikipedia.org/wiki/Michelangelo> (16:05, 22.4.2009)
- Slike: Michelangelo. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997